

Sprong voorwaarts

Het Financieele Dagblad , Woensdag 2 Juli 2003

Beter ondernemingsbestuur DE COMMISSIE-TABAKSBLAT maakt zich niet schuldig aan de arrogantie van de macht. Zij reageert adequaat op de vertrouwenscrisis waarin het Nederlandse bedrijfsleven verkeert en de maatschappelijk onvrede daarover. Met haar conceptcode probeert zij het door affaires beschadigde vertrouwen te herstellen. Zij doet dit aan de hand van een aantal concrete kwesties: het verbod aan bestuurders om zelf in beursgenoteerde bedrijven te beleggen is een reactie op de zaak van ex-Philips-topman Boonstra.

De goedkeuring van aandeelhouders die voortaan vereist wordt voor grote overnames en desinvesteringen roept herinneringen op aan de omstreden overnames van HBG. De voorgestelde transparantie van het beloningsbeleid en de goedkeuring van het remuneratierapport door aandeelhouders wijst terug naar de ad hoc geregelde en zeer gulle arbeidsvoorwaarden van KPN-voorzitter Scheepbouwer. De beperking van vertrekregelingen volgt op gulle vertrekvoorwaarden van Numico-ceo Van der Wielen en een trits anderen.

Dat maakt de conceptcode tot een actuele reactie op de vertrouwenscrisis. De angst voor de gevolgen van deze crisis heeft de elfhoofdige commissie in staat gesteld om boven haar onderlinge meningsverschillen uit te stijgen. De belangenorganisaties die de commissie haar opdracht hebben gegeven, steggelden bijna drie maanden over samenstelling en opdracht. De commissieleden hadden amper meer tijd om 124 bepalingen voor goed ondernemingsbestuur op te stellen.

Met deze snelheid demonstreren Tabaksblat en de zijnen het voordeel van zelfregulering boven de veel tijdrovender weg van wetgeving. Daar staat echter wel tegenover dat de werking van de code afhangt van de bereidheid van beursgenoteerde ondernemingen om hem ook toe te passen. De commissie vraagt op enkele punten om wettelijke dwang. Beursfondsen kunnen zich daar aan onttrekken als zij maar uitleggen waarom zij tot een bepaald besluit zijn gekomen. Dat is niet zo eenvoudig als het klinkt. De commissie stelt een groot aantal nieuwe eisen aan publicatie en verantwoording van beleid. Ten aanzien van bijvoorbeeld beloningsbeleid, overeengekomen vertrekregelingen of grote overnames en desinvesteringen, eist de commissie expliciet instemming van de aandeelhoudersvergadering. Die nieuwe openheid kan ook reacties uitlokken van de politiek, werknemersorganisaties en publieke opinie en een tegenwicht bieden voor omstreden besluiten van ondernemingen, zoals het debat over bestuurdersbeloning aantoont.

De code zal gemakkelijk uitgroeien tot 'in Nederland aanvaarde inzichten omtrent corporate governance', zoals eerder is gebeurd met de aanbevelingen van de commissie-Peters. Dat wil niet zeggen dat elk beursgenoteerd bedrijf ze volgt, maar wel dat de rechter bestuurders kan aanspreken of besluiten kan ontkrachten omdat zij tegen de code ingaan.

De commissie-Tabaksblat legt de basis voor een on-Nederlands snelle en grote stap voorwaarts in goed ondernemingsbestuur. Het is te hopen dat omwille van het herstel van het vertrouwen er in de nu volgende commentaarroude hier geen afbreuk aan wordt gedaan met typische Nederlandse compromissen.